

KADER VLUCHTELINGENOPVANG

1. Inleiding

De problemen in de opvang van vluchtelingen zijn zodanig nijpend, dat gemeenten een stap naar voren moeten zetten om hierin te ondersteunen. Er wordt vanuit gegaan dat de komende jaren de noodzaak blijft om vluchtelingen in gemeenten op te vangen. Dat maakt dat opvang moet worden georganiseerd voor een langere duur. Dat is voor de gemeente Geldrop-Mierlo reden om de opvang op een meer structurele wijze te organiseren. Hiervoor wordt met het kader opvang vluchtelingen een basis gelegd.

In het kader wordt uitgegaan van de geldende wet- en regelgeving. Hoewel het kabinet voornemens is de Spreidingswet in te trekken, is het onwaarschijnlijk dat dit op korte termijn zal plaatsvinden. Mocht de Spreidingswet worden ingetrokken of substantieel wijzigen, dan biedt dit zowel de raad als het college de mogelijkheid om, ieder vanuit zijn eigen bestuurlijke rol en bevoegdheid, het kader en de uitwerking daarvan te herzien.

In deze notitie zijn de kaders voor de opvang van vluchtelingen opgenomen.

2. Kaders

De gemeenteraad heeft een kaderstellende rol en kan vanuit die hoedanigheid het college richting meegeven voor het structureel organiseren van de opvang van vluchtelingen in de gemeente. Het is vervolgens aan het college om, middels de aan het college toegewezen bevoegdheden, de door de raad gestelde kaders te betrekken bij de verdere uitwerking en operationalisering. Onderstaand kader is zo geformuleerd dat deze op het juiste aggregatieniveau is én de raad in positie wordt gebracht als het gaat om de opvang van vluchtelingen.

Ambitieniveau

- De opvang van vluchtelingen structureel wordt georganiseerd, om te waarborgen dat in voldoende mate kan worden voldaan aan de vraag naar opvangplekken en de opvang op humane wijze plaatsvindt en op een maatschappelijk verantwoorde wijze voor de omgeving wordt georganiseerd;
- Het aantal opvangplekken voor Oekraïense vluchtelingen en asielzoekers (incl. AMV'ers) steeds aansluit bij de opgaven die het Rijk neerlegt bij gemeente Geldrop-Mierlo.
- Nog niet gehuisveste statushouders omwille van hun integratie in de Geldrop-Mierlose samenleving in een doorstroomlocatie kunnen verblijven, waarbij het aantal beschikbare verblijfplekken in verhouding moet zijn met wat de gemeente kan dragen (in relatie tot de woonbehoefte van de bestaande inwoners);
- Er geen mensen worden opgevangen waarvan de asielaanvraag is afgewezen en zijn uitgeprocedeerd;
- Bij een oproep van het Rijk om bij te dragen aan crisishulpverlening een op zichzelf staande afweging door het college wordt gemaakt en die aan de raad wordt voorgelegd (dit valt buiten dit kader);

Raad in positie

- Het college de raad informeert over de uitvoering van het kader, op zodanige wijze dat de raad steeds een actueel beeld heeft van de plannen die er zijn voor het realiseren van opvanglocaties, van de voortgang in het realiseren ervan en van de wijze waarop het omgevingsmanagement plaatsvindt;
- Het college voorafgaand aan besluiten over het inrichten van opvanglocaties (plek, omvang, bezetting) de raad hierover informeert, zodat de raad wensen en bedenkingen kan meegeven aan het college;

Omgevingsmanagement

- De omgeving middels participatie wordt betrokken bij de keuze voor een plek, omvang en bezetting van een opvanglocatie;
- Bij het variëren van de bezetting van een opvanglocatie (qua doelgroep) de omgeving hier vooraf, open en transparant over wordt geïnformeerd.

Opvanglocaties in het algemeen

- De structurele opvanglocaties kleinschalig van aard zijn (150 of minder), volgens de norm van het COA;

- Opvanglocaties op de best mogelijke plek worden gevestigd, met als voorwaarde dat er over de gemeente een goede spreiding van opvanglocaties bestaat per wijk, zodat er geen sprake is van onevenredige belasting;
- Er bij keuzes ten aanzien van plekken en inrichting van opvanglocaties rekening wordt gehouden met:
 - De impact op de omgeving in relatie tot het draagvlak en de draagkracht in de wijk of buurt;
 - De kenmerken van de betrokken doelgroep, ten behoeve van het welzijn van de doelgroep;
- De veiligheid en leefbaarheid in de omgeving en binnen de opvanglocaties zoveel als mogelijk kan worden gewaarborgd;
- Bij de keuzes voor plekken van opvanglocaties de volgende aspecten worden meegewogen:
 - Samenhang met ruimtelijke vraagstukken rondom wonen, groen, duurzaamheid, bedrijventerreinen, mobiliteit, etc. (o.a. op basis van visie en strategie);
 - Samenhang met opgaven inzake arbeidsmigranten;
 - Welke mogelijkheden er zijn voor gebruik OV;
- Het college ruimte neemt om te experimenteren met verschillende woonvormen, om zoveel als mogelijk de vereiste opvangplekken en gewenste doorstroomlocatie te realiseren zonder afbreuk te doen aan de woonbehoefte van eigen inwoners;
- De (nood)opvanglocaties en doorstroomlocaties waar mogelijk zo worden ingericht dat deze kunnen worden gebruikt voor het opvangen of tijdelijk huisvesten van andere doelgroepen op het moment dat de oorspronkelijke doelgroep niet langer op deze locatie wordt opgevangen.

Noodopvang Oekraïense vluchtelingen

- De structurele noodopvanglocaties voor Oekraïense vluchtelingen kleinschalig van aard zijn, volgens de norm van het COA;
- De noodopvanglocaties in of nabij de bebouwde kom zijn, omwille van de maatschappelijke deelname van Oekraïense vluchtelingen.

Opvanglocaties voor asielzoekers

- De structurele opvanglocaties voor asielzoekers kleinschalig van aard zijn, volgens de norm van het COA;
- Het college in de breedte van de gemeente opvanglocaties inricht voor asielzoekers, ongeacht of deze binnen of buiten de bebouwde kom liggen;

Opvanglocaties voor alleenreizende minderjarige vreemdelingen

- De structurele opvanglocaties voor AMV'ers kleinschalig van aard zijn, volgens de norm van het COA;
- De opvanglocaties voor AMV'ers in de bebouwde kom zijn, omwille van het verblijven in een sociaal-maatschappelijke omgeving

Doorstroomlocaties voor nog niet gehuisveste statushouders

- Er waar mogelijk op wordt gestuurd dat 'Geldrop-Mierlose' statushouders die nog niet tijdelijk of definitief in Geldrop-Mierlo kunnen worden gehuisvest in een Geldrop-Mierlose opvanglocatie verblijven, zodat hun integratie binnen de gemeente reeds kan starten;
- Een doorstroomlocatie voor nog niet gehuisveste statushouders in of dichtbij de bebouwde kom ligt, omwille van het laagdrempelig kunnen integreren in de samenleving;
- Het beschikbaar stellen van verblijfplekken in een doorstroomlocatie voor mensen die nog niet kunnen worden gehuisvest, slechts in beperkte mate druk op de beschikbare ruimte binnen de gemeente legt;
- Er in het geval van schaarste van verblijfplekken in doorstroomlocaties voorrang wordt gegeven aan gezinnen, kwetsbare mensen en mensen met een medische noodzaak;
- Er geen recreatieparken worden ingezet voor de opvang van vluchtelingen en statushouders.

Evaluatie

- Het college jaarlijks evalueert hoe:
 - het realiseren van opvanglocaties verloopt;
 - gerealiseerde opvanglocaties functioneren;

- de beleving in de omgeving van opvanglocaties is;
- De uitkomsten van de evaluatie worden gebruikt om het realiseren en functioneren van opvanglocaties en het omgevingsmanagement waar nodig te verbeteren;
- Inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisatie in Geldrop-Mierlo open en transparant worden geïnformeerd over de uitkomsten van de evaluatie.
- De raad wordt geïnformeerd via de reguliere P&C-producten en, indien noodzakelijk, met aanvullende updates op frequentere basis.